

Pr Maarika Maasikas-Tõkke
Tallinna Sotsiaal-ja Tervishoiuamet
pksmenetlused@tallinnlv.ee

Teie 05.11.2025 nr

Meie 28.11.2025 nr 8-1/25-1610-2

**Vastus Tallinna Sotsiaal-ja
Tervishoiuametile**

Lugupeetud eestkoste sektori juhataja

Pöördusite Harju Maakohtu poole teemaga, et eestkoste teostamise käigus on ilmnunud vajadus käsitleda küsimusi, mis on seotud eestkostetavate äriühingute ja nende esindajatega ning selgitate, et kohalik omavalitus (edaspidi KOV) eestkostjana tugineb seaduses sätestatud eestkoste sisule ning kujunenud haldus- ja kohtupraktikale, mille kohaselt ei ole KOV-il eestkostjana kehtivate kohtumääruste ja õigusaktide kohaselt võimalik äriühinguid esindada.

Oleme Teie esitatud küsimusi kohtutega arutanud ning selgitan meie tõlgendust perekonnaseaduse § 206 lg 1 sätestatud eestkostja kohustustest. Eestkostja kaitseb eestkostetava varalisi ja isiklikke õigusi ning huve, kuid see ei ole piiratud üksnes sellega, et eestkostetav saaks vajalikul määral ravi- ja sotsiaalteenuseid. Eestkostetava varaliste huvide kaitsmine tähendab ka tema rahaliste vahendite ning muude varaliste õiguste nagu näiteks omandiõiguse, pärimisõiguse või loomevarast tulenevate õiguste teostamist.

Eestkostetava osalus osaühingus on eestkostetava varaline õigus, mille osas eestkostja peab eestkostetava huve kaitsma. Äriseadustik ei piira eestkostja tegevust äriühingu osast tulenevate osanikuõiguste teostamisel. Eestkostja saab otsustada, kas ja kuidas eestkostetavale kõige soodsamal moel osaniku õiguseid teostada ning see oleneb kindlasti sellest, kas osaühingul on veel osanikke või tegemist on osaühinguga, kus eestkostetav on ainuosani. AINUOSANIKU puhul tuleb eestkostjal otsustada, kas kõige soodsam on äriühingu tegevust jätkata, leides sobiva juhatuse liikme, äriühing likvideerida või osa võõrandada.

Eestkostja ei saa teostada eestkostetava asemel juhatuse liikme õiguseid ja kohustusi, sest need ei ole üleantavad. Äriühingu seaduslik esindaja peab olema teovõimeline füüsiline isik ning olukorras, kus eestkostetav on äriühingu juhatuse liige ja tema teovõime on piiratud, ei saa eestkostetav juhatuse liikme kohustusi teostada.

Eestkostja tegevus sellises olukorras oleneb sellest, kas osaühingul on veel osanikke või tegemist on eestkostetava ainuosaluselise äriühinguga. Osanikul on võimalik kokku kutsuda üldkoosolek ja määrata uus juhatuse liige või paluda seda teha kohtul TsMS § 602 jj sätestatu alusel. Juhatuse liige saab omakorda anda osanikule ülevaate äriühingu majanduslikust seisust ning teha ettepanekuid, kas alustada likvideerimismenetlust või esitada kohtule pankrotiavaldus.

Mööname, et KOV-il eestkostjana võib olla puudu teadmistest äriühingu tegevusest ning kuidas äriühinguga parimal võimalikul viisil juhtida. Seetõttu piirdubki eestkostja tegevus pädeva juhatuse liikme nimetamisega, kes saab hinnata äriühingu majanduslikku seisu.

Juhul, kui eestkostetava äriühingu suhtes on alustatud kohtumenetlusi, tuleks eestkostjal siiski kohut teavitada sellest, et äriühingu juhatuse liikmele on määratud eestkostja ja tema teovõime on piiratud.

Tegemist on ilmselt murega, mis on mitmetel eestkostjatel ning täiendame selles osas veebis olevat eestkostja teejuhti.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kai Härmand
osakonnajuhataja